

Om te voorkomen dat op dit artikel welks toepassing voor de administratie geen geringe moeilijkheden met zich zal brengen, bij elke vermindering van inkomen of winst, hoe gering die ook zij, een beroep zal worden gedaan, is de toepassing tot verminderingen van ten minste f 1000 beperkt.

Artt. 94, 95 en 96. Volgens deze artikelen wordt van het bedrag, dat aan oorlogswinstbelasting wordt betaald, geen inkomstenbelasting geheven.

Art. 97. Dit artikel houdt verband eenerzijds met art. 94 en anderzijds met art. 92. Is een aanslag in de inkomstenbelasting verminderd met het oog op een aanslag in de oorlogswinstbelasting en wordt de laatste aanslag geheel of gedeeltelijk terugbetaald, dan moet de eerstgenoemde dien-tengevolge worden verhoogd.

Art. 98. Wanneer het in dit artikel bedoelde voorstel van wet zal kunnen worden ingediend, is thans niet te bepalen. Die indiening zal vermoedelijk wel niet dadelijk kunnen geschieden, zoodra de vrede tusschen de oorlogvoerende mogendheden gesloten is. De verhoudingen welke onmiddellijk daarna in het economisch leven zullen bestaan, maken dat wellicht ongewenscht. In elk geval echter mag deze wet niet te lang worden bestendigd. Daarom is bepaald, dat het voorstel van wet zal worden ingediend binnen een jaar nadat de oorlogstoestand is geëindigd.

Art. 100. Door aan de wet terugwerkende kracht te verleen zijn ingewikkelde regelingen voorkomen. De artikelen 5 en 36 zijn daardoor ook voor de reeds verstreken termijnen, waarover de heffing moet geschieden, toepasselijk gemaakt.

Het verslag der Staatscommissie is aan deze Memorie als bijlage toegevoegd, zonder het door haar voorgestelde ontwerp en de daarbij behorende Memorie van Toelichting. Het afdrukken ook van deze stukken was onnoodig, omdat het hierbij aangeboden wetsontwerp en deze Memorie, behoudens de toegelichte afwijking van het tarief en enkele afwijkingen van redactioneelen of zuiver formeelen aard, woordelijk overeenstemmen met de stukken behorende bij het verslag.

De Minister van Financiën;

ANT. VAN GIJN.

(331. 4.)

BIJLAGE VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING.

's-Gravenhage, 21 Februari 1916.

Aan

Zijne Excellentie den Minister van Financiën.

Het behaagde aan Hare Majesteit de Koningin bij besluit van 5 October 1915, n°. 1, eene Staatscommissie in te stellen, waaraan werd opgedragen, te onderzoeken op welke wijze eene tijdelijke belasting kan worden ingericht, welke ten doel heeft buitengewone vermeerdering van inkomen of van vermogen als direct of indirect gevolg van den oorlogstoestand te treffen, en haar verslag met de noodige wetsvoorstellen uit te brengen aan Uwe Excellentie.

Bij dat besluit werden benoemd:

tot lid, tevens voorzitter:

Dr. D. Bos, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

tot leden:

M. P. C. BARBE, Directeur der Westersuikerraffinaderij, te Amsterdam;

S. VAN DEN BERGH, Oud-Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Wassenaar;

J. TH. CREMER, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;

Jhr. Mr. P. VAN FOREEST, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

Jhr. Mr. D. J. DE GEER, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

B. J. GERRETSON, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

ED. GERZON, Koopman te Amsterdam;

B. J. HOETINK, Directeur der registratie en domeinen bij het Departement van Financiën;

J. C. E. KELLERMANN SLOTEMAKER, Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, te Breda;

Mr. D. A. P. N. KOOLEN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

A. G. KRÖLLER, Lid van de firma Wm. MÜLLER & Co., te 's Gravenhage;

Mr. J. P. A. LAMAN DE VRIES, Hoofddirecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen;

J. C. L. VAN DER LANDE, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;

Jhr. W. VAN LOON, Bankier te Amsterdam;

R. U. MESDAG, Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Rotterdam;

F. H. DE MONTÉ VER LOREN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

Mr. H. J. NIEBOER, te 's Gravenhage;

Mr. F. S. VAN NIEROP, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;

B. NIERSTRASZ, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

P. J. VAN OMMEREN, Bankier te Rotterdam;

Mr. R. J. H. PATIJN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

J. H. A. SCHAPER, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

Dr. D. F. SCHEURLEER, Bankier te 's Gravenhage;

J. D. G. SCHUURING, Hoofddirecteur van de registratie, de hypotheeken en het kadaster;

C. A. P. VAN STOLK, Lid van de firma VAN STOLK's commissiehandel te Rotterdam;

E. M. TEENSTRA, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

Heffing eener oorlogswinstbelasting.

Mr. M. TYDEMAN Jr., Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

J. VAN VOLLENHOVEN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

Dr. E. VAN WELDEREN baron RENGERS, Voorzitter van de Friesche Maatschappij van Landbouw, te IJsbrechtum;

J. V. WIERDSMA, Directeur der Nederlandsch-Amerikaansche Stoomvaart-Maatschappij, te Rotterdam;

Mr. J. B. L. C. C. baron DE WIJKERSLOOTH DE WEERDESTEIJN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

tot secretaris: J. M. J. SCHEPPER, adjunct-commissies bij het Departement van Financiën.

Bij dat besluit werd aan de Commissie de bevoegdheid verleend, zich in subcommissiën te verdeelen, wanneer dat voor het befer volbrengen van hare opdracht haar nuttig mocht schijnen.

Op 8 October 1915 werd de Commissie in de Trèves-zaal van het Departement van Waterstaat door Uwen Ambtsvoorganger geïnstalleerd met de volgende rede:

Mijne Heeren,

Waar eenerzijds de oorlogstoestand het Rijk dwingt tot het doen van zeer groote en zeer buitengewone uitgaven en daartegenover in sommige kringen der bevolking als rechtstreeksch of indirect gevolg van dien toestand meer of minder belangrijke buitengewone winsten worden gemaakt, is in allens breeder kringen de gedachte levendig geworden, hen die zulke oorlogswinsten maken of gemaakt hebben, in de eerste plaats te doen bijdragen in de uitgaven die de oorlogstoestand aan het Rijk oplegt.

Reeds spoedig na mijn optreden als Minister van Financiën werd een voorstel in die richting gedaan. Dit vond echter bij de Tweede Kamer zoo weinig bijval, dat het geraden scheen, het — na bekomen machtiging van Hare Majesteit de Koningin — in te trekken.

Thans heeft het Hare Majesteit behaagd bij Haar besluit van 5 October 1915 een Staatscommissie in te stellen, welke ten doel heeft het denkbeeld der belasting van oorlogswinsten vast te leggen in een of meer wetsvoorstellen, opdat langs dezen weg dit financieel zoo belangrijke probleem tot eene bevredigende oplossing zal kunnen worden gebracht.

De omschrijving van de taak der commissie is zoo ruim gesteld dat zij haar algeheele vrijheid laat in de keuze van den aard der belastingen, waarmede zij de oorlogswinsten wil treffen. Zoowel de belasting op de handeling zelve waarmede de oorlogswinst gemaakt wordt, als de belasting op de vermeerdering van het inkomen of van het vermogen waarin die winst tot uiting komt, ligt binnen het veld dat de Staatscommissie zal hebben te bearbeiten.

Daar het onderwerp even moeilijk als veelzijdig is, werd bij de samenstelling der commissie uitgegaan van de gedachte, dat daarin vertegenwoordigd moesten zijn mannen uit alle hoofdtakken van ons volksbestaan, waarin onder de tegenwoordige omstandigheden buitengewone winsten gemaakt worden of kunnen gemaakt worden. Voorts scheen het gewenscht daarin op te nemen vertegenwoordigers van alle politieke groepen. Deze buitengewone belasting toch ligt geheel buiten het terrein van de partijpolitiek. Door de samenwerking van financiële deskundigen uit alle politieke groepen, wordt de kans verhoogd dat het resultaat van de overwegingen der Staatscommissie van elke partijkleur vrij zal zijn en dat het der commissie gelukken zal een waarlijk nationaal voorstel te doen. Door het opnemen van verschillende hoofdamttenaren zoowel van de directe belastingen, invoerrechten en accijnzen als van den dienst,

die met de heffing der vermogensbelasting is vertrouwd, is er voor gezorgd dat de Staatscommissie kan beschikken over de volle technische voorlichting, welke aan het Departement van Financiën ten dienste staat.

Aangezien het waarschijnlijk is te achten dat de Staatscommissie bij het onderzoek naar den omvang der buitengewone winsten die direct of indirect als oorlogswinsten zijn aan te merken, zich zal wenschen te verdeelen in subcommissies die elk voor zich op een bepaald onderdeel meer in het bijzonder deskundig zijn, is haar daartoe bij het Koninklijk besluit harer instelling, de bevoegdheid toegekend.

Waar het Hare Majesteit heeft behaagd U, Mijne Heeren, tot voorzitter, leden en secretaris dezer commissie te benoemen, acht ik het een voorrecht U met dit bewijs van vertrouwen geluk te wenschen en daaraan den dank der Regeering toe te voegen, dat Gij allen bereid zijt geweest Uwe krachten te wijden aan het moeilijke vraagstuk tot welks oplossing Uwe medewerking wordt gevraagd. Voor het uitspreken van dien dank is des te meer aanleiding, nu de aard van de opdracht der Staatscommissie medebrengt dat aan het onderzoek der zaak en aan het belichamen van het resultaat daarvan in de door haar noodig geachte wetsvoorstellen, niet langer tijd kan worden toegemeten dan wegens den ernst en de veelzijdigheid van het onderwerp strikt wordt gevorderd.

Natuurlijk kan het niet in de bedoeling der Regeering liggen de Staatscommissie aan een termijn te binden, doch waar ieder beseft dat de omstandigheden hier tot het bestrachten van spoed nopen, verdient het dubbel waardeering dat Gij allen, bij wie dit besef even levendig is als bij de Regeering, toch Uwe krachten beschikbaar hebt willen stellen.

De taak, die U allen, Mijne Heeren, wacht, is hoogst moeilijk en hoogst gewichtig: zij zal wellicht niet in elk opzicht een dankbare taak blijken te wezen, daar niet is uitgesloten dat hier en daar de verwachtingen omtrent het resultaat van Uw arbeid hooger zijn gespannen dan U zal zijn gegeven, te verwezenlijken.

Hoe dit moge zijn, Gij kunt allen er U van verzekerd houden, dat de Regeering hare erkentelijkheid niet zal afmeten naar het aantal millioenen waarop Gij aan de schatkist uitzicht zult weten te openen.

Hiermede verklaar ik deze Staatscommissie voor geïnstalleerd en geef ik, met vertrouwen, hare leiding, Mijnheer de Voorzitter, in Uwe handen.

De Voorzitter der Staatscommissie beantwoordde die rede aldus:

Excellentie,

Namens de Staatscommissie, welke Uwe Excellentie zoo juist heeft geïnstalleerd, heb ik de eer Hare Majesteit de Koningin dank te zeggen voor de benoeming en Uwe Excellentie voor de daartoe strekkende voordracht.

Het onderwerp, waarvan de behandeling aan onze Commissie is opgedragen, ontmoet in alle kringen der samenleving instemming. Evenwel al is het woord: belasting op oorlogswinsten, spoedig uitgesproken, het begrip is moeilijk te bepalen, en het neerleggen van de regeling in practische voorschriften ontmoet groote bezwaren.

Die overtuiging neemt niet weg, dat wij allen gaarne onze kennis en ervaring ter beschikking hebben gesteld om zoo spoedig het eenigszins mogelijk is tot een deugdelijke regeling te geraken. Wij stellen het zeer op prijs, dat de opdracht aan de Commissie verleend, zeer ruim is gesteld en hare werkwijze niet aan banden is gelegd, waardoor het mogelijk zal zijn van de samenstelling der Commissie het meeste nut te trekken.

De Commissie is er van overtuigd, dat zij snel zal moeten werken en zal zich zonder twijfel daartoe beijveren. Zij zal trachten er toe mede te werken, dat in dezen tijd, nu zoovele menschen groote en blijvende schade lijden en de gemeenschap

zich reusachtige opofferingen moet getroosten, degenen, die aan de tijdsomstandigheden vaak buitengewone inkomsten of vermogensvermeerdering danken, een deel daarvan aan de Staatskas afstaan.

De Commissie is Uwe Excellentie dankbaar voor de opmerking, dat bij het werk, dat zij heeft te verrichten, het niet alleen zal zijn de grootte van de bate voor de staatsfinanciën, maar ook de ingespannen poging om die te verkrijgen, welke de waardeering van haar pogen zal bepalen.

Met de verzekering, dat onze Commissie met groote voortvarendheid zal werken, aanvaard ik gaarne de leiding.

Terstond na de installatie heeft de Staatscommissie met hare werkzaamheden een aanvang gemaakt en hare eerste algemeene vergadering gehouden, waarin op voorstel van den Voorzitter de werkwijze der Commissie werd behandeld. Tot Onder-Voorzitter der Staatscommissie werd in die vergadering gekozen de heer mr. M. TYDEMAN Jr.

Vervolgens werd eene subcommissie van voorbereiding ingesteld, om een voorontwerp uit te werken, dat de Staatscommissie tot leidraad zou kunnen dienen. Tot leden dier subcommissie werden op voorstel van den Voorzitter naast dezen en den Onder-Voorzitter aangewezen de heeren B. J. HOETINK, J. C. E. KELLERMANN SLOTEMAKER, mr. J. P. A. LAMAN DE VRIES, R. U. MESDAG en J. D. G. SCHUURING.

De subcommissie van voorbereiding kwam in een drietal vergaderingen, gehouden op 11 October, 8 en 19 November 1915, met een voorontwerp en Memorie van Toelichting gereed. Op 18 December 1915 werd in de tweede algemeene vergadering der Commissie over de grondslagen van dat voorontwerp beraadslaagd. Ten aanzien van enkele hoofdzaken, welke voor de samenstelling van het ontwerp van overwegend belang waren en waaromtrent verschil van gevoelen bleek te bestaan, vond eene beslissing door stemming plaats.

In verband met die beraadslagingen werden door de heeren VAN DEN BERGH, CREMER, DE GEER, GERRETSON, DE MONTÉ VER LOREN, VAN NIEROP, NIERSTRASZ, VAN OMMEREN, PATIJN en VAN STOLK nota's aan de subcommissie toegezonden opdat deze met den inhoud daarvan bij de naderè uitwerking van het ontwerp rekening kon houden. Het voorontwerp werd dien-tengevolge in eene vergadering van de subcommissie op 13 Januari 1916 in verschillende opzichten gewijzigd. In de derde vergadering van de Commissie op 5 Februari 1916 werd het gewijzigde ontwerp van wet met de Memorie van Toelichting behandeld. Nadat enkele door de vergadering wenschelijk geachte wijzigingen waren aangebracht en de leden kennis hadden gekregen zoowel van de notulen als van het gewijzigd ontwerp van wet met Memorie van Toelichting en het concept-eindverslag, heeft de overgrote meerderheid der Commissie¹⁾ schriftelijk instemming betuigd met het vaststellen van de definitieve redactie van dit verslag door de subcommissie. Deze kon daarop in hare vergadering op 21 Februari 1916 na rekening te hebben gehouden met de opmerkingen tot welke de genoemde stukken aanleiding hadden gegeven, het verslag voltooien. De Commissie meent op deze wijze met de eischen van spoedbetrachting, zooveel met een deugdelijke behandeling der moeilijke en belangrijke stof is overeen te brengen, rekening te hebben gehouden.

De redenen waarom de Commissie de in het ontwerp be-lichaamde wijze om de oorlogswinsten te belasten heeft gekozen, zijn in de Memorie van Toelichting ontvouwd. Zij heeft zich

¹⁾ Alleen de heer NIERSTRASZ maakte bezwaar de machtiging te verleen, zolang hem niet de eindredactie der artikelen 14 en 93 bekend was, en berichtte tevens tot omstreeks 26 Februari buitenslands te zijn. De heer NIERSTRASZ is, onder mededeeling dat terwille van den vereischten spoed het verslag onmiddellijk aan den Minister van Financiën moest worden uitgebracht, uitgenoodigd van zijn instemming of afwijkende meening alsnog rechtstreeks aan den Minister te willen doen blijken.

De heer NIERSTRASZ heeft bij schrijven van 6 Maart 1916 den Minister medegedeeld, na kennisneming van de eindredactie van het ontwerp van wet, geen bezwaar te hebben het verslag mede te ondertekenen.

daarbij op het standpunt gesteld van een Regeering, welke de inzichten deelt, welke de meerderheid in de Commissie bij de verschillende onderdeelen van het ontwerp hebben geleid, ten einde de eenheid van dergelijke Memorie niet te verbreken.

Hier zij opgemerkt dat verschillende zaken in verband staande met het behandelde onderwerp, werden besproken, welke in de Memorie van Toelichting geen plaats kunnen vinden. Ze worden hier daarom kortelings behandeld. Eveneens bevat dit verslag een samenvatting van de argumenten, welke werden aangevoerd ten aanzien van enkele belangrijke vragen waaromtrent zich verschil van meening in den boezem der Commissie deed gevoelen.

In de eerste plaats kwam de vraag ter sprake of deze wet aan de gemeenten de bevoegdheid moet geven tot het heffen van opcenten tot een bepaald maximum en onder hogere goedkeuring.

Voor de opcentenheffing werd aangevoerd, dat verschillende gemeenten in denzelfden toestand verkeerden als het Rijk. De uitgaven zijn vermeerderd als gevolg van den oorlogstoestand, de inkomsten — men denke aan de havengelden — sterk verminderd door dezelfde oorzaak, terwijl in dezelfde plaatsen personen zijn, wier inkomsten ten gevolge van den oorlog groote vermeerdering hebben ondergaan. Het is billijk deze thaps in de gemeentelijke lasten te doen bijdragen en dit geschiedt het best door opcentenheffing. In tal van plaatsen zal eene dergelijke heffing niet noodig zijn, — bij de vaststelling van het percentage voor de rijksbelasting moet dan ook niet deze opcenten geen rekening worden gehouden, — maar in sommige gemeenten zal ze alleszins billijk zijn als tijdelijke maatregel.

Hiertegen werd opgemerkt, dat de mogelijkheid van opcentenheffing allicht op de vaststelling van het tarief zou inwerken en daardoor de verkrijgers van oorlogswinst in gemeenten, die het niet noodig hebben, noodeloos zouden worden gebaat, voorts en vooral dat de mogelijkheid van opcentenheffing welke geschiedt ter woonplaats van de aangeslagenen in de rijksbelasting, aanleiding zou kunnen geven bij deze hooge belasting tot tal van ongewenschte toestanden, daar menigeen niet woont in de plaats waar de winsten eigenlijk zijn behaald.

Met het oog hierop meende de Commissie goed te doen in dit ontwerp de mogelijkheid van opcentenheffing niet op te nemen.

In de tweede plaats werd de vraag opgeworpen of de belasting, welke wordt opgebracht door hier gevestigde ondernemingen, die in de koloniën haar inkomsten verkrijgen, niet voor een deel aan die koloniën behoort te worden uitgekeerd. De Commissie meende dat het voldoende is de aandacht op deze vraag te hebben gevestigd. Ware in de koloniën een soortgelijke heffing tot stand gekomen, dan had uiteraard een behandeling van deze stof bij de samenstelling van dit ontwerp niet kunnen achterwege blijven.

De vraag of de vermeerdering der vermogens dan wel die der inkomsten als grondslag van deze belastingheffing moet worden aangenomen, gaf aanleiding tot ontwikkeling van verschillende denkbeelden.

Voorerst werd verdedigd het denkbeeld om in het algemeen de geheele vermogensvermeerdering gedurende den oorlog en nog eenigen tijd daarna tot grondslag van belastingheffing te maken, afgescheiden van den oorsprong dezer vermeerdering. De moeilijkheid om het verband met den oorlogstoestand aan te wijzen valt dan weg, terwijl de billijkheid om degenen, die in dezen tijd, door welke omstandigheden ook, in zulk een gunstigen toestand verkeerden, zwaarder te belasten, werd be- toogd.

Ook naast heffing van een matige oorlogswinstbelasting naar den grondslag van de vermeerdering van de inkomsten werd een dergelijke heffing verdedigd. Aangezien echter dit denkbeeld geheel staat buiten de opdracht aan de Commissie verleend, is het in de vergaderingen der Commissie niet in verdere bespreking gebracht.

Heffing eener oorlogswinstbelasting.

Eene minderheid bepleitte de vermeerdering van het vermogen zelfs dan als grondslag der belasting te nemen, indien de heffing werd beperkt tot de oorlogswinsten, welke een rechtstreeksch of middellijk gevolg van den oorlogstoestand zijn. Daar de wet terugwerkende kracht moet hebben om de winsten van af 1 Augustus 1914 te kunnen belasten, zou, naar deze minderheid meende, deze winst of weder zijn verloren, of zijn verteerd, dan wel bij rechtspersonen zijn uitgedeeld, of een deel van het vermogen uitmaken. Alleen in het laatste geval zou naar men meende belasting practisch uitvoerbaar zijn, terwijl zij anders wellicht het vermogen zou verminderen of misschien geheel niet zou zijn te innen. Bovendien werd opgemerkt dat eigenlijk eerst aan het eind van het geheele oorlogstijdperk sprake kan zijn van oorlogswinst, daar op winsten in het eene jaar licht in dezen tijd verliezen in een ander jaar kunnen volgen, zoodat eerst na den oorlog in den groei van het vermogen de grond kan liggen van belastingheffing.

Hiertegen werd aangevoerd dat het binnen zekere perken mogelijk is, ook als men de inkomstenvermeerdering als grondslag aanneemt, de wet zóó in te richten, dat winsten in het eene jaar niet verliezen in het andere jaar voor de belasting worden gecompenseerd zooals ook in buitenlandsche wetten geschiedt. Voorts dat, wanneer men de vermogensvermeerdering als grondslag neemt, ook de koersdaling van de overgroota meerderheid van fondsen kan worden in rekening gebracht door vele personen, die oorlogswinst hebben gemaakt wat hun inkomen betreft. Die koersdaling treft het geheele geldbeleggend publiek, en er is dus geen reden voor degenen die door hun winsten in veel gunstiger omstandigheden verkeerden dan anderen, die koersdaling in mindering te brengen. Ten slotte scheen het niet vereenigbaar met den tegenwoordigen geldelijken toestand van een jaarlijksche heffing gedurende dezen tijd af te zien en te wachten tot de oorlog voorbij is; een groot deel van de oorlogswinsten zou dan niet meer te achterhalen zijn.

Ook een voorstel om de beide systemen te vereenigen, en voor het verleden wegens vermogensvermeerdering en voor de toekomst wegens inkomstenvermeerdering te heffen, vond weinig instemming.

De meerderheid der Commissie heeft zich daarom verklaard voor een heffing op den grondslag der inkomstenvermeerdering.

Een ander punt waarover verschil van meening zich openbaarde, was de hoogte van het tarief dat in maximum geheven zou worden. Terwijl enerzijds voornamelijk met het oog op den slechten financieelen toestand een hooger cijfer werd verdedigd, werd aan den anderen kant het aangenomen bedrag te hoog geacht. Vooral het risico dat velen in dezen tijd in hun zaken loopen en de wenschelijkheid om den handelsgeest juist nu niet door te zware belasting te verzwakken, deden opkomen tegen een zware heffing.

Ten slotte werden de in het ontwerp neergelegde cijfers door de vergadering aangenomen, al bleek er verschil van gevoelen te bestaan over de wenschelijkheid eener degressie, welke echter door de meerderheid noodzakelijk werd geacht.

De Staatscommissie heeft de eer, met eerbiedige dankbetuiging aan Hare Majesteit de Koningin voor het vertrouwen in hare leden gesteld, Uw Excellentie als vrucht van haar arbeid aan te bieden bijgaand ontwerp van wet tot heffing eener oorlogswinstbelasting met Memorie van Toelichting.

Dr. D. BOS, *Voorzitter.*

Mr. M. TYDEMAN JR., *Vice-Voorzitter.*

M. P. C. BARBE.

S. VAN DEN BERGH.

J. TH. CREMER.

Jhr. Mr. P. VAN FOREEST.

Jhr. Mr. D. J. DE GEER.

B. J. GERRETSON.

ED. GERZON.

B. J. HOETINK.

J. C. E. KELLERMANN SLOTEMAKER.

Mr. D. A. P. N. KOOLEN.

A. G. KRÖLLER.

Mr. J. P. A. LAMAN DE VRIES.

J. C. L. VAN DER LANDE.

Jhr. W. VAN LOON.

R. U. MESDAG.

F. H. DE MONTÉ VER LOREN.

Mr. H. J. NIEBOER.

Mr. F. S. VAN NIEROP.

1)

P. J. VAN OMMEREN.

Mr. R. J. H. PATIJN.

J. H. A. SCHAPER.

Dr. D. F. SCHEURLEER.

J. D. G. SCHUURING.

C. A. P. VAN STOLK.

E. M. TEENSTRA.

J. VAN VOLLENHOVEN.

Dr. E. VAN WELDEREN baron RENGERS.

J. V. WIERDSMA.

Mr. J. B. L. C. C. baron DE WIJKER-SLOOTH DE WEERDESTELJN.

J. M. J. SCHEPPER, *Secretaris.*

1) Omtrent het ontbreken van den naam van den heer NIERSTRASZ zie men de noot op bladz. 5.

